Atklāts Vidzemes reģiona potenciāls sasaistei ar Eiropas Savienības transporta pamattīklu

No 2016. gada līdz 2019. gadam **Vidzemes plānošanas reģions** īstenojis **Interreg Baltijas jūras reģiona programmas** projektu ***TENTacle***, parādot, kādas ir Eiropas Savienības transporta pamattīkla (saukts par TEN-T*) koridoru izmantošanas iespējas un kā tas pozitīvi varētu ietekmēt reģionu attīstību. Viens no lielākajiem ieguvumiem ir projekta laikā izstrādātais **Vidzemes reģiona mobilitātes investīciju plāns 2030**.

Projektu ieviešot, izdevies sasniegt sākotnēji uzstādīto mērķi – domājot par iedzīvotāju piekļuves uzlabošanu pilsētu centriem un transporta mezgliem, maksimāli iesaistīt gan vietējā, gan nacionālā līmeņa lēmējvaru, arī transporta un teritoriju plānotājus, uzņēmējus un citus transporta sistēmas veidošanā un izmantošanā iesaistītos. Regulāri tiekoties darba grupās, organizējot intervijas, seminārus un konferences projekts ļāvis ne tikai apzināt un apkopot speciālistu pieredzi, bet arī padziļināti stiprināt izpratni par transporta sistēmas attīstības nozīmi un iespējām reģionos, rodot jaunas sadarbības formas un partnerības turpmākajam darbam.

Vidzemes reģiona mobilitātes investīciju plāna 2030 izstrādē iesaistījās gan LR Satiksmes ministrijas, gan arī VAS “Latvijas valsts ceļi” pārstāvji, kā arī citu institūciju pārstāvji.

> **Mobilitātes plāns uzskatāms par pirmo politikas un attīstības plānošanas dokumentu**

> **transporta jomā Vidzemes reģionā**. Tā saturs nosaka stratēģiskos mērķus un iezīmē transporta sistēmas attīstības virzienus līdz 2030. gadam. (Interesentiem – plāna pilnā teksta versija latviešu valodā pieejama ŠEIT).

Plāna nosaukumā ietvertais termins "investīcijas" skatāms plašāk un nav attiecināms vienīgi uz finanšu investīcijām, bet ietver arī zināšanas, plānošanas kapacitāti un drošības aspektu, lai uzlabotu mobilitātes situāciju. **Dokumenta fokuss – mainīt taktiku, tostarp arī domāšanas veidu un pieeju**, un **saskatīt transportu un mobilitāti kā kompleksu sistēmu**, kurai būtu jāvelta pietiekami daudz uzmanības.

- **Mobilitātes plāns sniedz būtisku ieskatu nākotnes attīstības virzienos**, taču vienlaikus tas palīdz jau šobrīd, plānojot sabiedriskā transporta kustību reģionā, ceļu infrastruktūras uzlabošanas darbus pašvaldībās, kā arī ļauj skaidrāk noteikt prioritātes jautājumos, kuros nepieciešams pārstāvēt reģiona intereses nacionālā līmenī.
- Galvenokārt, **dokuments var kalpot kā vadlīnijas transporta politikas veidotājiem, plānotājiem, uzņēmējiem un iedzīvotājiem Vidzemes reģionā.** Vidzemes plānošanas reģiona speciālisti rekomendē to izmantot plānojot transporta infrastruktūras attīstību vietējā līmenī, lai samērotu vietēja līmeņa prioritātes ar reģiona ilgtermiņa prioritātēm, tai skaitā, ņemot vērā arī savienojumus ar TEN-T tīklu.

Eiropas Savienībā pastāv stingra nostāja attiecībā uz starptautisko transporta koridoru attīstību un to salāgošanu ar Eiropas transporta sistēmu, jo mobilitāte ir priekšnoteikums ekonomikas efektīvai darbībai, uzlabojot gan reģionu, gan to iedzīvotāju labklājību.

> Projekts TENTacle ir viens no Vidzemes plānošanas reģiona īstenotajiem projektiem transporta jomā, tā kā **Vidzemes reģiona sasniedzamība ir viena no reģiona ilgtermiņa stratēģiskajām prioritātēm**. Mērķa sasniegšanai līdz 2030. gadam ir būtiski paaugstināt iedzīvotāju mobilitāti, uzlabot sabiedriskā transporta sasniedzamību un ātrumu, kā arī sekot līdzi sabiedriskā transporta un ceļu infrastruktūras attīstībai.

Mobilitātes risinājumus Vidzemes plānošanas reģionā pilnveido arī MAMBA projekts. MAMBA ietvaros ciešā sadarbībā ar Vidzemes plānošanas reģiona Sabiedriskā transporta nodaļu tiek izstrādāti un testēti inovatīvi pakalpojumu risinājumi transportā, aktīvi sadarbojoties ar transporta politikas veidotājiem. Tas ļauj ne vien kompleksi raudzīties uz risinājumiem, iesaistot visas ieinteresētās puses, un rast atbalstu dažādu iniciatīvu īstenošanai, bet vienlaikus ļauj apmainīties arī ar ārvalstu labajām pieredzēm, lai pārņemtu un adaptētu labākos risinājumus vietējiem apstākļiem un situācijai.

Vairāk informācijas:

- Rita Merca, projekta TENTacle vadītāja, rita.merca@vidzeme.lv;
- Andžejs Stepančuks, telpiskās plānošanas eksperts, andzejs.stepancuks@vidzeme.lv.

Informāciju sagatavoja: Anita Āboliņa, sabiedrisko attiecību vadītāja Vidzemes plānošanas reģionā, anita.abolina@vidzeme.lv

**Eiropas transporta tīkls (TEN-T) ir Eiropas Savienības dzelzceļa, iekšējo ūdensceļu, auto, jūras, gaisa un multimodālā transporta infrastruktūras vienots tīkls, kuru veido divi līmeņi – pamattīkls un visaptverošs tīkls. TEN-T pamattīklu koridori ir jauns Eiropas Savienības transporta politikas instruments, kam ir liels potenciāls veicināt teritoriju attīstību gan tiešā TEN-T tuvumā, gan attālinātos reģionos.*